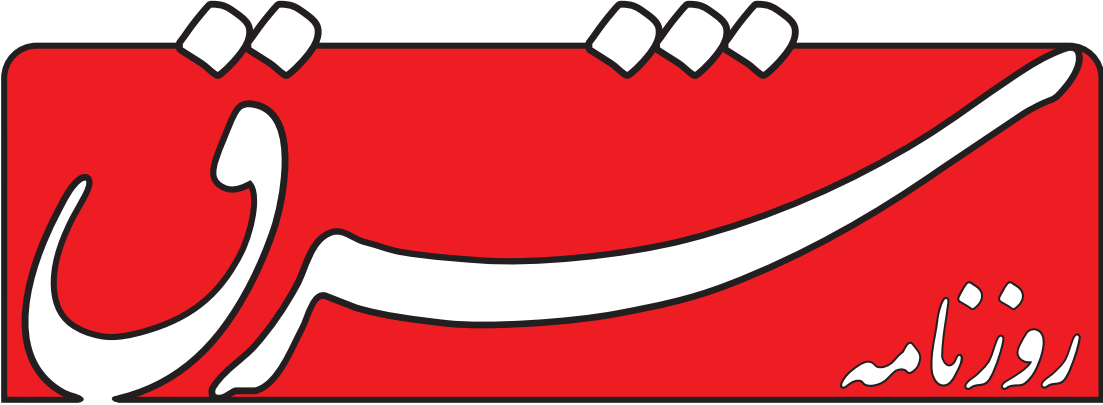

رئییی:اصلاح، عقب نشینی نیست

آیا نگرانی از «اصلاح» در حال ناپدیدشدن است؟

«اصلاح و جابه‌جایی افراد برای ارتقای کارآمدی، عقب‌نشینی نیست»: این مهم‌ترین جمله و درواقع موضع‌گیری رئیس‌جمهور در دو ماه اخیر است که «در مقابل برخی گروه‌ها که هرگونه اصلاح و بازسازی ساختارهای معیوب را عقب‌نشینی در برابر مردم می‌دانند» روز گذشته بر زبان رانند…

صفحه ۲

یکشنبه ۲۹ آبان ۱۴۰۱ • ۲۵ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • ۲۰ نوامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۲۵ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

سرمقاله

نقدی راهبردی برای دولت

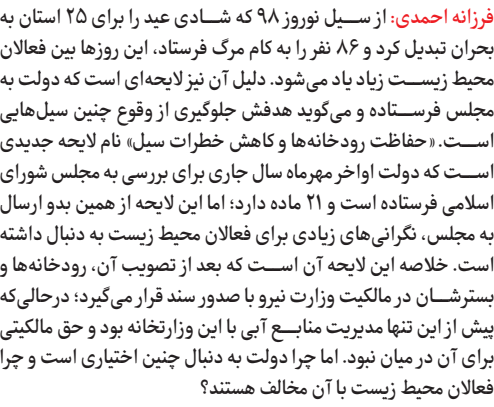
احمد علیرضاییگی*

شنیده شده آقای رئیسی در جلسه‌ای نقض‌های برخی وزرای کابینه خود را پذیرفته است. اگر این موضوع صحت داشته باشد، جای امیدواری است. هرچند برخلاف شعارها و وعده‌های اولیه که صحبت از دولت فراگیر و مردمی بود، این‌اتفاق در کابینه سیزدهم رخ نداد. البته این‌نگاه به اساس دولت رئیسی برمی‌گردد. آقای رئیسی از جهت آرای مردمی یا اقبالی که مورد نقد بسیاری از کارشناسان اجتماعی قرار داشت، به جایگاه ریاست‌جمهوری رسیده است؛ پس وقتی دولتی با چنین شرایطی در مصدر کار قرار می‌گیرد، ترجیح می‌دهد از فرصت چهارساله‌ای که به او داده شده، استفاده کند تا این ضعف را برطرف کند. بنابراین چاره‌ای ندارد جز اینکه از مدیران کارآمد، شایسته و متعهد استفاده کند تا چهار سال بعدی که دولت برای گرفتن رای دوباره و استمرار مسئولیت خودش استمداد طلبید و درخواست رای کرد، بتواند حرفی برای گفتن داشته باشد. اما نوع مواجهه رئیس دولت سیزدهم با انتصابات به نحوی است که ظاهراً خود یا دولت را بی‌نیاز از آرای مردم می‌داند و در انتصابات به چیزی به‌جز کارآمدی و تعهد می‌پردازد و سعی دارد فقط گروهی را راضی نگه دارد و اطمینان دارد فقط همین گروه می‌توانند روز موعود برایش پشتوانه مردمی و رای جمع کنند. درحالی‌که این نگرش اشتباه است.

برای این فرض که من در نظر گرفته‌ام، دلایل زیادی می‌توان برشمرد که آقای رئیسی در انتصابات خود در کابینه‌اش آن را مرکز توجه قرار نداده و برای راضی نگه‌داشتن صرفاً یک جمع خاص تلاش می‌کند. البته امیدواریم این جمع، آن جمعی بوده باشند که بتوانند این نقیصه دولت سیزدهم را که از پشتوانه محدود مردمی برخوردار است، در زمان انتخابات پوشش دهد و برای او پشتوانه و رای فراهم کند. کارنامه یک سال و نیم دولت سیزدهم را که بررسی می‌کنیم، نتهتها در خارج از مرزهای کشور نتوانسته‌ایم جایگاه مناسبی برای خودمان ایجاد کنیم، بلکه زبان بیگانگان هم برامان دراز شده است و مدام و بهران جهان ادعاهای عجیبی را با استناد به اتفاق‌های داخلی کشور ما مطرح می‌کنند. بنابراین در این مدت آثار بهبود مشاهده نمی‌شود و نتیجه عملکرد این کابینه چیزی است که اکنون ملاحظه می‌کنیم. دلیل این اتفاقات نیز انتصابات سیاسی مدیرانی است که به دلیل نوعی جناح‌گرایی سیاسی، چه در مجلس و چه دولت، روی کار آمده‌اند. نمونه آن نیز همین رای اعتماد دوباره‌ای که مجلس به وزیر صمت داد. درواقع مجلس با این رای اعتماد بالا، مسئولیت همه خطاها، ایرادها و نقض‌های وزیر صمت را گردن گرفت. به عبارتی همه مسئولیت مردمی که برای گرفتن نان دو ساعت در صف می‌ایستند و مردمی که سمن را به قیمت بنز می‌خرند و تعطیلی معادن و مشکلات عدیده‌ای که دراین‌باره وجود دارد، بر عهده مجلس شورای اسلامی است که دوباره به وزیر صنعت، معدن و تجارت رای اعتماد داد. البته برخی اعلام می‌کنند بنا بر ملاحظاتی به او رای داده‌اند که در اصل کار تغییریی ایجاد نمی‌کند.

ازجمله نگاه‌های سیاسی دیگر رئیسی به افراد، شخصی است که با مصوبه خودش یک تورم عجیب را علاوه بر تورم متعارف کشور بر جامعه تحمیل کرد که آن نیز معلول عدم شناخت دقیق او از اوضاع و اقتصاد کشور بود که برای جریان خسارت، باید از وزارت عزل می‌شد، اما در مسئولیت دیگری به کار گرفته شد. این شناخت‌های نادرست وجود دارد و ما انتظار معجزه داریم. این نشان می‌دهد دولت آقای رئیسی خود را بی‌نیاز از آرای مردم می‌داند. به اعتقاد من، برای ترمیم کابینه نیاز به تغییرات اساسی نیست و با همین افراد هم می‌شود ادامه داد؛ به شرط اینکه این نگاه و نگرش رئیس‌جمهور اصلاح شود. مادامی که این نگرش اصلاح نشود، هرکسی هم که روی کار بیاید، اوضاع همین است. مگر اینکه رئیس‌جمهور با تغییر در دیدگاه خود، مثلاً به مجلس بگوید من به مردم وعده داده‌ام و بنا دارم به پشتیبانی مجلس این برنامه‌ها را اجرا کنم و اجازه دخالت هم به کسی نمی‌دهم که در برنامه‌هایم خللی ایجاد کند. در این صورت می‌توان امیدوار بود، اما عملاً این اتفاق نمی‌افتد.

✦ نماینده مردم تبریز در مجلس یازدهم

مسعود امیرزاده، فعال محیط زیست، برای ما توضیح داد که در ابتدا ایده واگذاری سند مالکیت منابع عمومی که تا پیش از این در زمره اموال عمومی بوده‌اند، از کجا به ذهن وزارت نیرو رسید: «بعد از سیلاب سال ۹۸، یکی از نهادهایی که مورد انتقاد قرار گرفت وزارت نیرو بود و این سؤال مطرح شد که چرا این وزارتخانه ساماندهی را به صورتی انجام نداده است که از سیلاب جلوگیری

یادداشت

فروش نفت خصوصی می‌شود؟

حسین معافی
مدرس دانشگاه

معاون اول رئیس‌جمهور آیین‌نامه اجرائی جزء (۱) بند (ز) تبصره ۱۹ ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۱ را که به فروش نفت از سوی اشخاص مورد تأیید دستگاه‌های اجرائی اختصاص دارد، ابلاغ کرد.

براساس مصوبه هیئت دولت، شرکت نفت موظف است نسبت به تحویل نفت در ازای ابلاغ اعتبار و تخصیص، اقدام و نتیجه را به تفکیک تخصیص اعتبار به صورت مقداری و

مبلغ (ارزی و ریالی)، به سازمان و وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام کند؛ ارزش نفت تحویلی معادل چهارمیلیارد و ۴۰۰ میلیون یورو (۴.۴ میلیارد یورو) است که معادل ۴۵.۵ درصد مبلغ مذکور، سهم دولت است. همه وجوه حاصل از فروش هر محموله نفتی به حساب‌های معرفی‌شده بانک مرکزی ایران واریز و آن بانک مکلف است سهم ذی‌نفعان از وجوه وصولی حاصل از هر محموله را محاسبه و پس

«شرق» از تأثیر کمبود گاز و تحریم‌های جدید آمریکا بر صنایع پتروشیمی گزارش می‌دهد

رنج‌های پتروشیمی

گزارش تیتربک را در صفحه ۴ بخوانید

نگاهی به یک لایحه که می‌گویند وزارت نیرو را صاحب رودخانه‌ها و بسترهایشان می‌کند

مدیری که می‌خواهد مالک شود؟

کارشناسان می‌گویند اگر این اتفاق رخ دهد به سختی می‌توان بین جلوگیری از سیل و منفعت مالی تفاوت قائل شد

✦ عکس:وحیدعابدی، مهر

شود. یک کمیته در آن زمان تشکیل شد و وزارت نیرو و شرکت‌های آب منطقه‌ای در جلسه‌ای که برای پاسخ‌گویی آنها بود، نداشتن مالکیت توسط این نهادها را به‌عنوان دلیلی برای تجاوز دیگران به حریم رودخانه‌ها و شکل‌گیری سیلاب عنوان کردند». به گفته امیرزاده، وزارت نیرو در سال ۹۹ یک پیش‌نویس قانون پیشنهادی را برای اعطای مالکیت بسترهای آبی به وزارت نیرو با نام «متن پیش‌نویس نهم قانون جامع آب» تدوین کرد که با مخالفت گسترده جامعه مدنی و سازمان‌هایی مانند حفاظت محیط زیست و مراتع و آبخیزداری مواجه شد. سپس وزارتخانه، کمیته مشترکی را با حضور فعالان مدنی تشکیل داد تا پیش‌نویس جدیدی تدوین شود، ولی در همان کمیته هم فعالان محیط زیست مخالفت خود را با این طرح به هر شکلی که باشد اعلام کردند. امیرزاده این‌طور ادامه می‌دهد که با این مخالفت‌ها، وزارت نیرو لایحه «حفاظت رودخانه‌ها و کاهش خطرات سیل» را تدوین کرد و این همان لایحه‌ای است که در روزهای آخر مهر به مجلس ارائه شده است. حالا فعالان مدنی و محیط زیست معتقدند از سه جنبه محیط‌زیستی، اجتماعی و حقوقی می‌توان این لایحه را بررسی کرد که در هر سه مورد، مخالفت این فعالان را برانگیخته است. اعطای منابع آبی به‌عنوان بخشی از محیط زیست به یک نهاد فنی و مهندسی مانند وزارت نیرو، از جمله ایراداتی است که فعالان محیط زیست به این طرح وارد می‌کنند. امیرزاده معتقد است اعطای مالکیت رودخانه به شرکت‌های آب منطقه‌ای، با نفس محیط زیست بودن منابع آبی در تضاد است: «رودخانه یک موجود زنده و پویاست و همواره در طول زمان مسیر و نحوه حیات خود را تغییر می‌دهد و یک مکان با مرزهای مشخص نیست که سند ملکی برای آن صادر شود».

گزارش تیتربک را در صفحه ۱۰ بخوانید

رهبرانقلاب اسلامی در دیدار صدها نفر از مردم اصفهان:

هیچ‌کس حق ندارد خودسرانه و به خیال خود دست به مجازات بزند

✦ علت عصیانیت غرب پیشرفت‌های جمهوری اسلامی است

✦ بساط شرارت بدون شک جمع خواهد شد

✦ مشکلات اقتصادی با تلاش بیشتر دستگاه‌ها و هم‌افزایی مردم و مسئولان حل خواهد شد

صفحه ۲

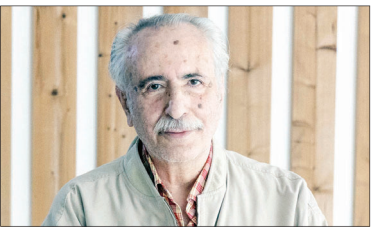
آغاز جام جهانی ۲۰۲۲ به خاورمیانه خوش آمدید

«شرق» از فضای دیپلماتیک پس از صدور قطع‌نامه شورای حکام و اهداف سفروزیر خارجه عمان به تهران گزارش می‌دهد

یک سفر با دو هدف!

پرونده «شرق» درباره وضعیت مدارس و شیوه‌های نوین و جایگزین آموزش رسمی

فرستی برای مدارس آلترناتیو

روایت احمد غلامی از مکان‌ها و آدم‌ها: بهاء‌الدین خرمشاهی

دورفیق در بند

یادداشت

گفت‌وگوی ملی خشونت‌پرهیز

احسان هوشمند

۱- اعتراضات خیابانی در حالی در گوشه و کنار کشور وارد سومین ماه خود شده که در اواخر هفته گذشته متأسفانه کشور شاهد جان‌باختن شماری از هم‌وطنان و زخمی‌شدن شمار دیگری بود. این در حالی است که به جز در استان سیستان‌بلوچستان که ابتکار عملی صورت گرفت و دو هیئت از طرف حاکمیت گام‌هایی برای کاهش شکاف‌های ایجادشده برداشتند، ابتکار عمل دیگری برای کاهش تنش‌ها و اعتراض‌ها صورت نگرفته است؛ یعنی به جز معترضان که در امکان عمومی و خیابان‌ها و مراکز آموزش عالی به اعتراض‌های خود استمرار می‌دهند و نیروی میدانی مقابله با اعتراض‌ها، در عمل دولت هیچ ابتکار عملی از خود بروز نداده است. بازشدن باب گفت‌وگو میان دولت و معترضان می‌توانست یکی از اقدامات پیش‌روی باشد.

۲- با توجه به حذف صداهای مختلف در فرایندهای سیاسی کشور و خانه‌نشین‌شدن بسیاری از رقیبا به نظر می‌رسد یکی از امکان‌های موجود استفاده از نیروهای معروف جناح حاکم برای ورود به گفت‌وگوی اجتماعی با معترضان باشد. حضور این‌بخش از نیروها که از نظر حاکمیت دارای وزن و جایگاهی نزد افکار عمومی هستند؛ مانند برخی چهره‌های ساخته‌شده از سوی رسانه‌های اصولگرا یا نمایندگان مجلس یا چهره‌های سیاسی پایداری و مانند آن که مدعی نمایندگی افکار عمومی بخش درخور توجهی از جامعه هستند، در گفت‌وگوی حضوری در فضاهای عمومی و رسانه‌ای و دانشگاهی می‌تواند منتقل‌کننده بخشی از مطالبات و تحولات جامعه امروز ایران به این قشر باشد. البته اگر این افراد آمادگی لازم را برای ورود به این حوزه‌ها دارند و به‌اصطلاح حرفی برای گفتن دارند، نباید تعلل کنند و در این شرایط حساس وارد فضای گفت‌وگو در حوزه عمومی اعم از گفت‌وگوی حضوری و رسانه‌ای شوند؛ اما اگر بخش درخور توجهی از این افراد گفت‌وافت و زون واقعی خود با وزن غیرواقعی و بر ساخته هستند و شرایط حضور در عرصه عمومی را ندارند، منطقی و ضروری است که دیگر چهره‌های فرهنگی و سیاسی که دل در گرو ایران دارند و نگران سرنوشت آینده کشور و چرخه باطل خشونت هستند، با پیش بگذارند و با جامعه وارد گفت‌وگو شوند.

۳- افزایش روند خشونت در آخر هفته قبل هشدار است به تمام کسانی که با هر عقیده و مرامی نگران آینده ایران و سرنوشت هم‌وطنان هستند. نباید تنها نظاره‌گر مواجهه دوطرفه میان دولت و معترضان بود؛ بی‌آنکه از سوی اهل اندیشه و خرد و مصلحت‌اندیشان کشور ابتکار عملی صورت گیرد.

ادامه در صفحه ۳